

Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської
молоді Сумської міської ради

Педагогічна рада

Науково-методична
проблема ЦЕНТУМ СМР
на 2026/2030 рр

Підготувала: Мельник Світлана Петрівна, методист

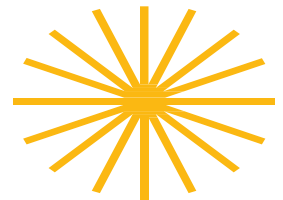
Сила команди – кожен її учасник. Сила кожного учасника – команда

Філ Джексон

Науково-методична проблема Центру еколого-натуралістичної
творчості учнівської молоді Сумської міської ради
на 2026/2030 рр

**«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТІЙКОГО РОЗВИТКУ
ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ
ІННОВАЦІЙНОГО ТИПУ
ЯК ШКОЛИ ЖИТТЄВОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ
В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ
ЗМІН
ВОЄННОГО СТАНУ ТА
ПОВОЄННОГО ЧАСУ»**

АКТУАЛЬНІСТЬ

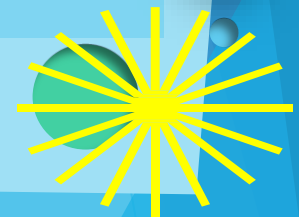
- 1** **АКТУАЛЬНІСТЬ** дослідження теми зумовлена глибокими суспільними трансформаціями, що відбуваються в Україні в умовах воєнного стану та визначають нові вимоги до функціонування закладів позашкільної освіти інноваційного типу
- 2** **У ПЕРІОД ВІЙНИ** виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей.
- 3** **СУЧАСНІ** виклики безпеки, соціально-психологічна нестабільність, міграційні процеси та необхідність відновлення країни у повоєнний період потребують формування в дітей та молоді життєвої компетентності, стресостійкості, громадянської відповідальності та навичок адаптації до змін.
- 4** **СТРАТЕГІЧНИМ НАПРЯМОМ** модернізації освіти, що забезпечує її стійкість, доступність та адаптивність до сучасних суспільних викликів, невід’ємною складовою освітнього процесу та важливим інструментом забезпечення безперервності освіти в період воєнного стану та повоєнного відновлення стає дистанційне навчання. Його необхідність зумовлена потребою гарантувати безпеку учасників освітнього процесу в умовах загроз життю і здоров’ю, пов’язаних із воєнними діями, повітряними тривогами та можливими надзвичайними ситуаціями.
- 5** **ОСОБЛИВОЇ УВАГИ** потребує підготовка педагогічних працівників до роботи в умовах воєнного та повоєнного часу, впровадження цифрових технологій та інноваційних моделей розвитку закладу. Дослідження проблеми забезпечення стійкого розвитку закладу позашкільної освіти інноваційного типу є необхідним для розроблення ефективних стратегій функціонування та відновлення освітньої системи, й відповідності сучасним потребам суспільства

Мета

Стійкий розвиток закладу позашкільної освіти інноваційного типу в умовах змін, спрямований на формування життєвої компетентності вихованців шляхом оновлення змісту, форм і методів освітньої діяльності, удосконалення професійної майстерності педагогів та адаптації закладу до динамічних суспільних змін.

Завдання дослідження:

охарактеризувати можливості закладу позашкільної освіти у формуванні життєвої компетентності вихованців враховуючи сучасні суспільні виклики;

забезпечити всебічну і ґрунтовну підготовку педагогів до реалізації нової науково-методичної проблеми;

оновити зміст освітніх програм з урахуванням компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів в умовах трансформації освітнього простору, цифровізації, викликів воєнного часу;

запровадити інноваційні педагогічні технології, методи та форми роботи, спрямовані на розвиток життєвих навичок вихованців в умовах цифровізації освітнього простору;

створити сприятливе освітнє середовище, що забезпечує соціалізацію, самореалізацію та розвиток творчого потенціалу учнів .

Науково-педагогічні принципи

Принцип
безперервності,
наступності та
інтеграції

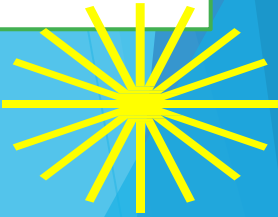
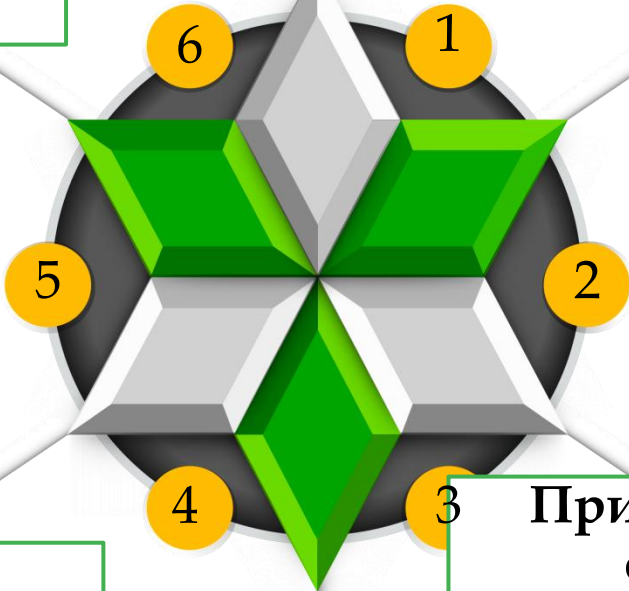
Принцип
демократизації

Принцип
багатоукладності та
варіативності

Принцип
науковості і
системності

Принцип
добровільності та
доступності

Принцип практичної
спрямованості
позашкільної освіти та
виховання

План поетапної реалізації науково - методичної проблеми (2026-2030 рр.)

- ▶ **I. Організаційно-підготовчий етап**
(2026 р. – грудень 2026 р.)
- ▶ **II. Концептуально-діагностичний етап**
(січень 2027 р. - грудень 2027 р.)
- ▶ **III. Формувальний етап** (січень 2028 р. –
травень 2029 р.)
- ▶ **IV. Контрольно-узагальнювальний етап**
(2030)

I. Організаційно-підготовчий етап (січень 2026 р. – грудень 2026 р.)

МЕТА: вироблення єдиних уявлень про перспективи роботи над науково-методичною темою закладу зумовлених трансформаціями освітнього простору, цифровізацією, викликами воєнного часу та запитами громади.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

психологічне, організаційне, науково - методичне й матеріально - технічне забезпечення умов переходу до реалізації нової науково-методичної проблеми.

створення психологічних, організаційних, науково-методичних і матеріально-технічних умов для переходу закладу до реалізації нової науково-методичної проблеми з урахуванням суспільних трансформацій;

усвідомлення педагогами ролі позашкільної освіти у формуванні життєвої компетентності дітей і молоді в умовах нестабільності та змін;

визначення готовності педагогічного колективу до інноваційної діяльності та оновлення змісту освітнього процесу.

- аналіз результатів педагогічного процесу закладу в контексті сучасних суспільних змін (воєнні виклики, соціальна адаптація дітей, цифрові навички, громадянська відповідальність);
- теоретичне обґрунтування науково-методичної проблеми як відповіді на запит суспільства щодо формування життєвостійкої, соціально активної особистості;
- планування роботи педагогічного колективу з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку освіти;
- діагностування педагогів з метою визначення рівня їх професійної, інноваційної та цифрової компетентності; анкетування учнів і батьків щодо освітніх потреб в умовах суспільних змін;
- теоретичний аналіз сучасної науково-методичної літератури з питань стійкого розвитку освіти, життєвих компетентностей, інноваційних моделей позашкілля;
- вивчення та узагальнення педагогічного досвіду роботи закладів освіти в умовах кризових і трансформаційних процесів;
- складання програми дослідження визначеної науково-методичної проблеми;
- визначення провідних напрямів діяльності методичних об'єднань щодо реалізації проблеми;
- оформлення довідково-інформаційних матеріалів з проблеми в методичному кабінеті;
- удосконалення сайту закладу як платформи комунікації, підтримки та поширення кращих практик в умовах суспільних змін;
- підготовка та проведення педагогічної ради.

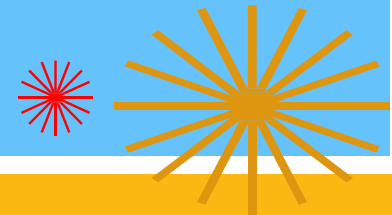

I. Організаційно-підготовчий етап

ЗАХОДИ:

- Проведення засідання творчої групи з питань планування заходів по реалізації науково-методичної проблеми.
- Складання плану методичної діяльності з підготовки педагогів до реалізації завдань науково-методичної проблеми закладу.
- Складання плану роботи профільних методичних об'єднань по реалізації проблеми закладу.
- Планування методичних проблем МО та індивідуальних методичних тем педагогів закладу.
- Планування роботи по реалізації науково-методичної проблеми закладу під час освітнього процесу в профільних відділах.
- Проведення анкетування з метою встановлення ступеня готовності педагогів до роботи над науково-методичною проблемою в умовах суспільних трансформацій.
- Вивчення педагогічними працівниками інформаційних джерел з науково-методичної проблеми закладу шляхом самоосвітньої діяльності.
- Проведення засідання постійного семінару з теми.

II. Концептуально-діагностичний етап

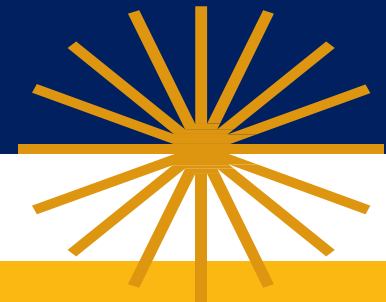
(січень 2027 р. - грудень 2027 р.)

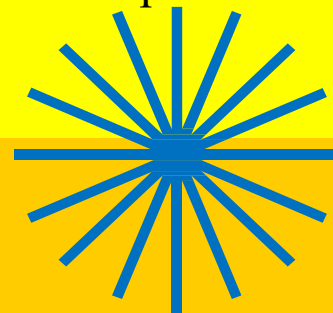
МЕТА: стратегічне планування методичної й освітньої діяльності закладу відповідно до завдань науково-методичної проблеми і результатів діагностики

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

мотивація, стимулювання, науково-методична підготовка та прогнозування процесу реалізації проблеми.

- наукове обґрунтування нової науково-методичної проблеми закладу, визначення основних педагогічних стратегій її реалізації;
- розробка теоретико-концептуальних засад стійкого розвитку закладу позашкільної освіти інноваційного типу як Школи життєвої компетентності;
- розробка моделі, технологій і методик, орієнтованих на розвиток життєвих компетентностей дітей і молоді в умовах воєнних, соціальних та цифрових викликів;
- уточнення сутності поняття «життєва компетентність» вихованців закладу позашкільної освіти стосовно суспільних змін;
- визначення критеріїв, показників та рівня сформованості життєвої компетентності вихованців закладу в умовах трансформації;
- здійснення діагностики професійної компетентності педагогічного колективу;
- організація та проведення комплексного психолого-педагогічного моніторингу готовності вихованців до набуття життєвої компетентності;
- формування та уточнення понятійного апарату, наукових підходів, коригування методики;
- спрямування всіх напрямів методичної роботи на розвиток творчого потенціалу педагога у контексті реалізації науково-методичної проблеми закладу;
- підготовка та проведення педагогічної ради.

III. Формувальний етап (січень 2028 р. – травень 2029 р.)

МЕТА: забезпечення практичної реалізації науково-методичної проблеми через упровадження інноваційних освітніх практик, спрямованих на формування життєвої стійкості, соціальної адаптивності та громадянської відповідальності вихованців в умовах сучасних суспільних викликів.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

упровадження в освітній процес моделей, технологій і методик, орієнтованих на розвиток життєвих компетентностей дітей і молоді в умовах воєнних, соціальних та цифрових викликів;
підвищення професійної майстерності педагогів щодо реалізації компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів;
створення безпечного, підтримувального та інклюзивного освітнього середовища, здатного реагувати на потреби дітей у період суспільної нестабільності;
активізація партнерської взаємодії з батьками, громадою, соціальними інституціями.

Зміст діяльності:

- упровадження оновленого змісту освітніх програм гуртків з урахуванням формування життєвої компетентності, емоційної стійкості, критичного мислення, навичок самодопомоги та взаємодії у воєнний/повоєнний час;
- апробація інноваційних педагогічних технологій (проектної, STEM/STEAM, інтерактивної, цифрової, волонтерсько-громадянської діяльності) як відповіді на суспільні виклики)
- організація та проведення практичних семінарів, тренінгів, майстер-класів для педагогів з питань роботи з дітьми в умовах стресу, змін та невизначеності;
- методичний супровід педагогів у процесі реалізації науково-методичної проблеми, консультування, наставництво;
- створення та впровадження навчально-методичних матеріалів, кейсів, практикумів, спрямованих на розвиток життєвих компетентностей вихованців;
- активне залучення вихованців до соціально значущої діяльності (проекти для громади, волонтерські ініціативи, патріотичні та екологічні акції).

IV. Контрольно-узагальнювальний етап (2030)

МЕТА:

комплексний аналіз результатів, оцінювання ефективності та узагальнення досвіду роботи педагогічного колективу над науково-методичною проблемою, визначення перспектив подальшого розвитку закладу як відповіді на сучасні та прогнозовані суспільні виклики.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

оброблення, аналіз і систематизація даних моніторингових досліджень, отриманих у процесі реалізації науково-методичної проблеми на завершальному етапі;
оцінювання рівня досягнення поставлених цілей і завдань у контексті формування життєвої компетентності вихованців;
визначення ефективних практик і чинників, що забезпечили стійкий розвиток закладу в умовах суспільних трансформацій;
узагальнення та поширення результативного педагогічного досвіду;
окреслення перспектив і нових векторів розвитку науково-методичної роботи закладу.

- системне оцінювання ефективності розробленої та апробованої моделі закладу позашкільної освіти інноваційного типу як Школи життєвої компетентності (результативність, стійкість, адаптивність до суспільних змін);
- аналіз результатів моніторингу рівня сформованості життєвих компетентностей вихованців, професійної компетентності педагогів, якості освітнього середовища;
- узагальнення кількісних і якісних показників діяльності закладу в умовах воєнних, соціальних і цифрових викликів;
- підготовка аналітичних довідок, звітів, методичних рекомендацій за результатами роботи над проблемою;
- поширення досвіду роботи з означеної проблеми шляхом публікацій у фахових виданнях, на освітніх платформах, у засобах масової інформації;
- презентація результатів діяльності закладу на науково-практичних конференціях, семінарах, методичних заходах, освітніх виставках;
- узагальнення найбільш результативного педагогічного досвіду, моральне та матеріальне стимулювання педагогів, які досягли високих результатів у процесі реалізації науково-методичної проблеми;
- оновлення матеріалів методичного кабінету та офіційного сайту закладу з урахуванням підсумків реалізації проблеми;
- підготовка та проведення педагогічної ради.

Очікувані позитивні результати та форми їх подання

01
Удосконалення структурно-змістової моделі ЗПО інноваційного типу – ШЖК, адаптованої до сучасних суспільних викликів

02
Удосконалення моделі випускника закладу позашкільної освіти – Школи життєвої компетентності.

03
Створення цілісної системи формування та розвитку життєвої компетентності дітей і учнівської молоді.

04
Підвищення професійної компетентності педагогів в умовах суспільних змін

05
Поглиблення взаємодії закладу позашкільної освіти з батьками та громадськістю у питаннях становлення життєвокомпетентної, соціально відповідальної особистості

ДЯКУЮ!

